

Záložka

Poklidná moravská víska Trhovice žije svým tradičním stylem. A přesto je něčím výjimečná: je hrdá na to, že vyšla z nacistické hrůzovlády se ctí, pevně semknuta, její obyvatelé posílení o sebevědomí, že jsou schopni držet při sobě a nezradit.

A pak přijde rok 1949. Po jedné hospodské debatě, jakých je ve vesnických hospodách spousta, zatkne státní bezpečnost všemi oblíbeného Fanóša Skálu. Vesnice je zděšena. Stalo se něco strašného. Někdo udal našeho Fanóša...! Z návsi se začínají vytrácet lavičky, na nichž si po desetiletí sousedé po práci poseděli a pobesedovali. Obcí zavládne strach, nejistota, podezírání...

Na pozadí událostí čtyřicátých a padesátých let se začíná odvíjet román, který strhující formou přibližuje čtenáři uplynulých šedesát let. Kolektivizace - represe - šedesátá léta - normalizace - události po listopadu 1989. Období, kterými musely postavy románu nejen projít, ale především přežít za cenu represí, kompromisů, slev ze svých ideálů. Podaří se jim projít dobou socialismu a polistopadovou érou se ctí a hlavou vysoko vztyčenou jako tomu bylo za protektorátu...?

Kniha nás kromě událostí ve výše zmíněné fiktivní vesničce Trhovice zavede také na Velehrad, přiblíží revoltu v prosinci 1949, do Plzně, kde v roce 1953 po měnové reformě vzplanulo první veliké povstání proti tehdejšímu režimu v celém tzv. *'táboře socialistických zemí'*, zavede nás do jáchymovských lágrů, ale také sleduje osudy emigrantů po roce 1948 i po roce 1968. Barvitě líčí období naděje během Pražského jara, následnou intervenci vojsk Varšavské smlouvy. Zvláště vnímavě zachycuje období po podepsání tzv. Moskevských protokolů, nastupující normalizaci, jednání a chování bizarních postaviček našich dějin Dubček - Černík - Smrkovský - Svoboda, jejichž ústupky a zrada směřují k národní a společenské tragedii, sebeupálení Jana Palacha a k poslednímu zoufalému výkřiku 21.srpna 1969 v Brně, kde opilí příslušníci Lidových milicí zastřelili Danuši Muzikářovou, Stanislava Valehracha a zmasakrovali stovky lidí. To už se nedá svádět na sovětskou soldatesku, vše se událo v režii předsedy federální vlády Oldřicha Černíka, jednoho z idolů Pražského jara, a také Alexandra Dubčeka a Ludvíka Svobody, kteří podepsali ostudný pendrekový zákon...

"Normalizace", jak se vžilo pojmenování 70. a 80. let, patří k nejrafinovanějším údobím našich dějin. Jasně je determinoval hned na začátku generální tajemník ÚV KSČ Gustáv Husák na svém sjezdu: *"Nebudeme nikoho kráglvat, ale nebudeme také nikoho krieglvat!"* Slovní hříčka znamenala zcela jasné poselství: *'Nebudeme nikoho věšet, ale nebudeme tolerovat jiné názory než ty, které vycházejí z 'Poučení krizového vývoje'.* Prověrky postihly na 300 tisíc občanů. Pro výstrahu ostatním. Ti dostali na vybranou: nabízíme vám kolaboraci. Podle toho, jak moc se jí zúčastníte, podle toho budete odměňováni! A charaktery se lámaly...

Přišel převrat v listopadu 1989 a s ním konec komunistické éry, éry, kterou lze bezesporu chápat jako nesmírně zajímavý ekonomicko společenský experiment nasáklý krví stamilionů lidí po celém světě. Ale jenom experiment? Nepatří sem také kousek české povahy...? A co éra polistopadová? I zde se musí hlavní postavy vyrovnat se stejně bizarní postavíčkou jakou je Václav Klaus...(viz závěr knihy). Románové postavy se musí vypořádat i s touto historickou etapou, zhodnotit své životní cíle, priority, lidské hodnoty.

Kniha Strážce modrého tunelu je rozčleněna do třech dílů: I.díl (1949 - 1954, II.díl (1962 - 1969), III.díl (1972 - 2009). Žádné z těchto období není líčeno černobíle. I v těch nejprekérnějších situacích se objevily hodnoty, které povýšily lidství nad politický marasmus. Ostatně to je filozofií této knihy. Autorovi nešlo o "*HRDINY*" - ty ať determinují historikové, ale o lidi, kteří se nikterak politicky neangažovali, a přesto je politika smetla a to za každého režimu.

Pokud by se při čtení knihy někomu zdálo, že je děj příliš románově vyfabulovaný, mýlí se. Všechny události zde líčené se staly. Jen románový děj je místy posunut... A tak vám nabízíme malou exkurzi do historie nedávno minulé... Snad zavzpomínáte spolu s (ne)hrdiny této knihy.